

Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Raiņa bulvāris 15, Rīga, LV-1050, tālr. 67099637, e-pasts pasts@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Apelācijas/iebilduma lietas šifrs:
RIAP/2025/WO 1 765 284 un
RIAP/2025/WO 1 765 284-Ie
(OP-2024-9)

LĒMUMS

Rīgā

2025. gada 17. februārī

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk - Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā:
priekšsēdētāja – I. Plūme-Popova,
locekļi – D. Liberte un I. Bukina,

rakstveida procesā izskatīja apelāciju (atbildi uz iebildumu), kuru profesionālais patentpilnvarnieks A. Smirnovs, vadoties no Preču zīmju likuma (turpmāk – PZL) 81. panta piektās daļas 2. punkta un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RIPL) 113. panta noteikumiem, 2024. gada 24. jūlijā iesniedza Ukrainas fiziskas personas Volkov Valerii Ivanovych vārdā par Patentu valdes saskaņā ar preču zīmju starptautiskās reģistrācijas noteikumiem 2024. gada 15. aprīlī pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (figurāla preču zīme, turpmāk – fig.):

(preču zīmes īpašnieks – fiziska persona Volkov Valerii Ivanovych (Ukraina); reģ. Nr. WO 1 765 284; reģ. dat. 18.09.2023; konvencijas prioritātes dati no zīmes reģistrācijas pieteikuma Ukrainā – 13.07.2023, m202312364; paziņojuma par starptautisko reģistrāciju publ. dat. biļetenā “Gazette OMPI des marques internationales” – 07.12.2023; 30. klases preces)

aizsardzības pagaidu atteikumu (*Provisional Refusal of Protection*) Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs lūdz atcelt Patentu valdes lēmumu atteikt starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) aizsardzību Latvijā.

Patentu valdes atteikums balstās uz iebildumu, kuru 07.03.2024 Nīderlandes uzņēmēj sabiedrības FrieslandCampina Nederland B.V. (turpmāk arī – iebilduma iesniedzējs) vārdā, vadoties no PZL 43. panta un 81. panta trešās daļas noteikumiem, pret minētās starptautiski reģistrētās preču zīmes spēkā stāšanos Latvijā iesniegusi profesionāla patentpilnvarniece ar specializāciju preču zīmju lietās I. Poļaka.

Iebilduma motivējums: sakarā ar apstrīdētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) līdzību agrākai iebilduma iesniedzēja Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) preču zīmei **VALESS** (Nr. EUTM 004283784) un attiecīgo preču identiskumu un līdzību pastāv iespēja, ka patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas (PZL 7. panta pirmās daļas 2. punkts).

Apelācijas padomē 27.09.2024 saņemti iebilduma iesniedzēja pārstāves I. Poļakas papildinājumi iebildumam, kuri 30.09.2024 nosūtīti apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāvim A. Smirnovam, vienlaikus pusēm paziņojot, ka iebilduma lietas izskatīšana pēc būtības tiks pabeigta 06.12.2024.

Apelācijas padomē 25.11.2024 saņemti apstrīdētās zīmes īpašnieka puses papildu paskaidrojumi, kuri nākamajā dienā nosūtīti iebilduma iesniedzēja pārstāvei.

Sagatavojot lietu izskatīšanai, Apelācijas padome konstatēja, ka 07.11.2024 ir veikts ieraksts Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) starptautiskajā preču zīmju reģistrā par apstrīdētās zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) 30. klases preču ierobežojumu, un par to tika informēti lietas pušu pārstāvji. Apelācijas padome 13.12.2024 lūdza iebilduma iesniedzēja pārstāvi informēt, vai iebilduma iesniedzējs joprojām uztur spēkā iebildumu pret starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) spēkā stāšanos Latvijā, vienlaikus pusēm paziņojot, ka saskaņā ar RIIPL 73. panta sesto daļu tiek noteikts jauns datums, kad tiks pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, proti, 17.01.2025.

10.01.2025 Apelācijas padomē saņemti iebilduma iesniedzēja puses papildinājumi, kuros citstarp paziņots, ka iebildums pret starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) spēkā stāšanos Latvijā tiek uzturēts spēkā.

Aprakstošā daļa

1. Apstrīdētā starptautiski reģistrētā, arī attiecībā uz Latviju, preču zīme **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) ir figurāla zīme – uz melnas krāsas lokveida etiķetes fona novietots balts uzraksts “valesto”; etiķetes augšējā mala atveidota ar viļņotu līniju.

Zīmes 30. klases preču saraksts 07.11.2024 ierobežots šādi: “pīrāgi; gaļas pīrāgi”.

2. Iebilduma iesniedzējs ir pretstatījis vārdisku ES preču zīmi **VALESS** (Nr. EUTM 004283784; pieteik. dat. 11.02.2005; reģ. dat. 02.06.2006; publ. dat. 03.07.2006; paredzamais spēkā esamības termiņš 11.02.2035).

Šī preču zīme ir reģistrēta 5., 29. un 30. klases precēm, tostarp šādām 30. klases precēm: “[..] milti un graudaugu pusfabrikāti, maize, miltu un cukurotie konditorejas izstrādājumi; [...] gatavi ēdieni, kas iekļauti šajā klasē; [...] pikantās un/vai saldās uzkodas, kas iekļautas šajā klasē; [...]”.

3. Iebilduma iesniedzējs, pamatojoties uz PZL 7. panta pirmās daļas 2. punktu, lūdz atzīt preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) reģistrāciju par spēkā neesošu Latvijā, argumentējot to iebilduma iesniegumā un papildinājumos šādi:

3.1. apstrīdētās zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) konvencijas prioritātes datums attiecībā uz Latviju ir 13.07.2023. Pretstatītās preču zīmes **VALESS** (Nr. EUTM 004283784) pieteikuma datums ir 11.02.2005. Tātad pretstatītā preču zīme PZL 7. panta otrās daļas izpratnē šajā lietā ir agrāka preču zīme;

3.2. apstrīdētās zīmes reģistrācijā ietvertās preces ir identiskas un līdzīgas precēm, kurām ir reģistrēta pretstatītā preču zīme:

3.2.1. salīdzinot konkrētas preces, izmantojami ne tikai Starptautiskajā Preču un pakalpojumu klasifikācijā (*Nicas klasifikācijā*) iestrādātie pamatkritēriji (līdzīgs izstrādājuma funkcionālais uzdevums, līdzīgs dominējošais izejmateriāls, līdzīgs darbības princips, tā pati saimnieciskās darbības nozare), bet arī tas, vai piedāvātās preces nonāk vai nenonāk tajos pašos izplatīšanas kanālos un tajos pašos pārdošanas punktos;

3.2.2. apstrīdētā zīme reģistrēta 30. klases precēm “pīrāgi; gaļas pīrāgi”, kas ir identiskas un līdzīgas pretstatītās zīmes 30. klases precēm “maize, miltu un cukurotie konditorejas izstrādājumi, pikantās un/vai saldās uzkodas”. Visas minētās preces ir dažādu veidu maizes un konditorejas izstrādājumi, pikantās un/vai saldās uzkodas, tās visas ir uzskatāmas par līdzīgiem un aizvietojamiem produktiem. Šiem izstrādājumiem ir sakritīgs gan izmantošanas mērķis, gan lietošanas nolūks, tiem var būt vieni un tie paši ražotāji un/vai tirgotāji, sakritīga patērētāju mērķauditorija, kā arī tiem būs tie paši izplatīšanas un realizācijas kanāli;

3.2.3. Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā “Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi” (2007/2008) ir norādīts, ka identiskums ir konstatējams arī tad, ja apstrīdētās preču zīmes preces vai pakalpojumi jēdzieniski ietilpst agrākās zīmes precēs vai

pakalpojumos, kas nosaukti plašāk, vispārīgāk, tātad gadījumā, kad agrākās zīmes preču un pakalpojumu saraksts jēdzieniski “pārklāj” vēlākā apzīmējuma preces vai pakalpojumus (minētā apkopojuma 56. lpp.);

3.3. salīdzinot preču zīmes, jāizdara to vispārējs vizuālās, fonētiskās un konceptuālās (semantiskās) līdzības novērtējums, turklāt šim novērtējumam jābalstās uz zīmju kopiespaidu, tai pašā laikā paturot prātā to atšķirtspējīgās un dominējošās komponentes. Preču zīmes ir jāsalīdzina kopumā, ņemot vērā, ka patērētāja uztverē dominē pirmais iespaids, turklāt būtiskas ir nevis detalizētā salīdzinājumā konstatējamās atšķirības, bet gan zīmju kopīgie elementi, kas izraisa savstarpējas asociācijas, kuras var ietekmēt patērētāju uztveri un izvēli (*Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk arī - EST) prejudiciālā nolēmuma lietā C-251/95, Sabel BV v Puma AG, Rudolf Dassler Sport, 23. punkts un EST prejudiciālā nolēmuma lietā C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer & Co. GmbH v Klijsen Handel BV, 25. punkts*);

3.4. salīdzināmās preču zīmes **valesto** (fig.) un **VALESS** ir līdzīgas:

3.4.1. pretstatītā zīme ir reģistrēta kā vārdiska preču zīme, kuru veido viens vārdiskais apzīmējums “VALESS”. Apstrīdētā zīme ir figurāla preču zīme, kuru veido vārdiskā daļa “valesto”, kas atveidota skaidri salasāmiem burtiem, un ģeometriskas figūras attēls. Apstrīdētās zīmes figurālais izpildījums nav tik oriģināls, lai tas spilgti paliktu patērētāju atmiņā. Tādējādi kopiespaidā apstrīdētās zīmes vizuālajam izpildījumam ir niecīga loma, un tieši vārdiskā daļa “valesto” būs noteicošā patērētāju uztverē;

3.4.2. arī Eiropas Savienības tiesu praksē ir atzīts, ka vārdiskajiem elementiem preču zīmē parasti piemīt lielāka atšķirtspēja nekā grafiskajiem elementiem, jo vidusmēra patērētājiem ir vieglāk atsaukties uz konkrēto preci/pakalpojumu, minot nosaukumu, nevis raksturojot preču zīmes grafisko elementu (*Vispārējās tiesas (turpmāk arī - VT) sprieduma lietā T-312/03, Wassen International Ltd. v Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB) (tagad - Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO)), 37. punkts*);

3.4.3. apstrīdētās preču zīmes vārdiskā daļa ietver piecus identiskus agrākās zīmes burtus “vales-“, turklāt minētie pieci burti ir identiskā secībā un atrodas abu vārdu sākuma daļā. Zīmju vārdiskajiem apzīmējumiem atšķiras tikai vārdu galotnes (“-to” un “-S”), un var uzskatīt, ka minētās atšķirības ir nebūtiskas;

3.4.4. zīmju salīdzinājumā svarīgākā daļa ir apzīmējuma sākumdaļa, jo to patērētāji uztvers un izlasīs vispirms, to pašu var attiecināt arī uz vārda sakni, kurai ir nozīmīgāka loma, nekā vārda galotnei. Tādējādi apzīmējuma beigu daļām nav piešķirama tik būtiska nozīme. Ņemot vērā, ka apstrīdētā zīme pilnībā ietver pretstatīto zīmi, apstrīdētā preču zīme viennozīmīgi var radīt asociācijas ar iebilduma iesniedzēja preču zīmi;

3.4.5. turklāt vidusmēra patērētājam reti ir dota iespēja tieši blakus salīdzināt preču zīmes. Parasti tam jāpaļaujas uz atmiņā palikušu nepilnīgu priekšstatu par kādu zīmi, un, visticamāk, patērētājs atcerēsies asociācijas, kas paliek atmiņā, ieraugot konkrētu zīmi. Tādējādi iespēja sajaukt līdzīgas zīmes ievērojami palielinās;

3.5. preču zīmju sajaukšanas iespēja ir jānovērtē, ņemot vērā attiecīgo preču un pakalpojumu patērētāju uzmanības līmeni. Iegādājoties lētākas vai ikdienas patēriņa preces, patērētāju uzmanības līmenis ir zemāks, turpretī, iegādājoties dārgākas, luksusa preces vai arī farmaceitiskās preces, patērētāju uzmanības līmenis ir augstāks. Par attiecīgajiem patērētājiem šajā iebilduma lietā jāuzskata ikdienas pārtikas preču lietotāji, kuru uzmanības līmenis ir vērtējams kā zemāks;

3.6. iebilduma iesniedzējs un tā preču zīme **VALESS** ir labi pazīstami Eiropas, tostarp Latvijas, attiecīgajiem patērētājiem.

Uzņēmējabsabiedrība “FrieslandCampina” ir dibināta 1871. gadā un šobrīd ir viens no lielākajiem piena pārstrādes uzņēmumiem pasaulē. Tai ir filiāles 29 valstīs, un produkcija tiek eksportēta uz vairāk nekā 100 valstīm visā pasaulē. Iebilduma iesniedzēja preču sortimentā ir, piemēram, piens, jogurts,

siers, zīdaiņu uzturs un deserti, īpaši profesionālajam pārtikas tirgum paredzēti produkti (piemēram, izstrādājumi no krējuma un sviesta, sastāvdaļas un pusfabrikāti zīdaiņu uztura ražotājiem, pārtikas rūpniecībai un farmācijas nozarei).

Iebilduma iesniedzējs koncentrējas uz uztura, piena komponentu un to procesa tehnoloģiju izpēti. Viena no iebilduma iesniedzēja preču zīmēm ir **VALESS**, kas tika radīta 2005. gadā un ar kuru tiek piedāvāti dažādu veidu gaļas aizstājēji. Šo iebilduma iesniedzēja produkciju izmanto, piemēram, “McDonalds”, piedāvājot produktu līniju “Veggie” Austrijā, Beļģijā, Horvātijā un Nīderlandē.

Tādējādi pastāv iespēja, ka patērētājs, saskaroties ar apstrīdēto preču zīmi, kura ir sajaucami līdzīga ar augstu atpazīstamību apveltītajai iebilduma iesniedzēja preču zīmei, maldīgi uzskatīs, ka tā pieder iebilduma iesniedzējam;

3.7. EST ir norādījusi, ka preču zīmju sajaukšanas iespējas pastāvēšana ir atkarīga arī no agrākās zīmes atpazīstamības pakāpes tirgū. Proti, jo agrākajai zīmei piemīt augstāka atšķirtspēja vai nu pašai par sevi, vai sakarā ar tās reputāciju, jo pastāv lielāka sajaukšanas iespēja (*EST prejudiciālā nolēmuma lietā C-251/95, Sabel BV v Puma AG, Rudolf Dassler Sport, 24. punkts*);

3.8. apstrīdētā preču zīme **valesto** (fig.) viennozīmīgi var radīt asociācijas ar iebilduma iesniedzēja preču zīmi **VALESS**, tā mēģina izveidot saikni ar agrākās preču zīmes tēlu, lai izmantotu tās atpazīstamību un iegūtu nepamatotas priekšrocības tirgū. Ir pietiekams pamats uzskatīt, ka attiecīgajiem patērētājiem, kas jau kaut kādā mērā būs iepazinuši iebilduma iesniedzēja preču zīmi, apstrīdētās preču zīmes parādīšanās saistībā ar tās reģistrācijā ietvertajām 30. klases precēm var izraisīt priekšstatu, ka šo preču izcelsme ir no viena un tā paša uzņēmuma vai savstarpēji saistītiem uzņēmumiem;

3.9. ņemot vērā salīdzināmo zīmju līdzību, kā arī preču, kurām salīdzināmās zīmes ir reģistrētas, identiskumu un līdzību, pastāv iespēja, ka patērētāji salīdzināmās preču zīmes sajauks vai uzskatīs par savstarpēji saistītām.

4. Apstrīdētās zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) īpašnieka puse 24.07.2024 apelācijā (atbildē uz iebildumu), kā arī papildinājumos norāda, ka iebildums ir nepamatots un noraidāms, argumentējot to šādi:

4.1. salīdzināmās zīmes ir vizuāli un fonētiski atšķirīgas:

4.1.1. salīdzināmo zīmju vārdiskajiem apzīmējumiem “valesto” un “VALESS” ir atšķirīga rakstība, tiem ir būtiski atšķirīgas beigu daļas – “esto” un “-SS”. Turklāt apstrīdētās zīmes grafiskais izpildījums ir kontrastējošs, proti, uz melna fona atveidots balts uzraksts, kas labi varētu palikt patērētāju atmiņā. Līdz ar to salīdzināmajām zīmēm ir atšķirīgs vizuālais kopiespads;

4.1.2. apzīmējums “VALESS” ir divzīlbīgs, bet “valesto” – trīszīlbīgs. Abos vārdiskajos apzīmējumos patskaņi ir atšķirīgā secībā (-A-E-) un (-A-E-O-), veidojot savstarpēji pietiekami atšķirīgus vārdus. Apstrīdētā zīme ietver oriģinālu, specifisku un ļoti raksturīgu vārdiskā apzīmējuma beigu daļu “-esto”, kas kopumā piešķir zīmei pavisam citu skanējumu. Apzīmējumā “valesto” ietvertā beigu daļa skan ļoti skaidri, jo satur divus patskaņus [-e-] un [-o-], kas izvietoti starp līdzskaņiem [-st-], tādējādi palielinot minēto līdzskaņu skanīgumu. Apstrīdētā zīme nesatur šādu labi uztveramu un skanīgu burtu kombināciju [-esto], tātad zīmju fonētika ir atšķirīga;

4.1.3. iebilduma iesniedzējs, analizējot zīmju līdzību, aprobežojas tikai ar viena preču zīmes elementa ņemšanu vērā, akcentējot uzmanību vienīgi uz vārdisko elementu sākumdaļu. Iebilduma iesniedzējs nav veicis divu zīmju pilnu analīzi. Atšķirībā no agrākās zīmes apstrīdētā zīme satur raksturīgu un skanīgu daļu “-esto”, kuru nevar uzskatīt par vārda galotni, jo tā ir zīmes lielākā daļa. Zīmes “valesto” izrunā akcentēta vai vislabāk sadzirdēta tiks daļa “-esto”, kas iztrūkst pretstatītajai zīmei;

4.1.4. tādējādi atšķirībā no ar agrākās zīmes apstrīdētā zīme **valesto** (fig.) ir figurāla, tā satur atšķirīgu vārdu, kas arī uzrakstīts atšķirīgi, līdz ar to kopumā apstrīdētā zīme rada citas asociācijas salīdzinājumā ar vārdisko zīmi **VALESS**;

4.2. apstrīdētās zīmes preces pārsvarā gatavo ar gaļas pildījumu, savukārt agrākās zīmes reģistrācijā iekļautie ēdieni gaļu nesatur. Līdz ar to tām atšķiras izejvielas, no kurām attiecīgie pārtikas produkti tiek izgatavoti. Patērētāji, domājot par produktu kvalitāti, pievērš īpašu uzmanību produktu izejvielām.

Liela daļa agrākās zīmes preču attiecas uz piena dzērieniem, kuriem apstrīdētā zīme nav reģistrēta. Pretstatītā preču zīme **VALESS** pieder uzņēmēj sabiedrībai FrieslandCampina Nederland B.V., kas ir viena no pasaulē vadošajiem piena pārstrādes uzņēmumiem. Kā liecina iebilduma iesniedzēja preču katalogi, tas piedāvā galvenokārt piena produkciju vai gaļas aizvietotājus uz piena bāzes, kā arī veģetāros ēdienus ar gaļas aizvietotājiem uz piena bāzes.

Līdz ar to salīdzināmās preces ir orientētas atšķirīgiem patērētājiem;

4.3. iebilduma iesniedzējs nav pierādījis, ka tas būtu uzsācis pretstatītās preču zīmes **VALESS** lietošanu Latvijā, tostarp nav iesniegtu ziņu par tirgus daļu, kādu aizņem preces **VALESS** attiecībā pret citām pārtikas preču ražotāju precēm Latvijā.

Lietā nav iesniegtu pierādījumu arī par to, ka pretstatītā zīme **VALESS** ir ieguvusi tik lielu atpazīstamību Latvijas patērētāju vidū, ka būtu pamats atzīt, ka apstrīdētajā preču zīmē **valesto** (fig.) ir sajaucami atveidota vai imitēta pretstatītā preču zīme **VALESS**. Respektīvi, lietas materiāli neapliecina, ka patērētājiem, ieraugot apzīmējumu “valesto”, tas asociēsies vienīgi ar iebilduma iesniedzēju un tam piederošo preču zīmi **VALESS**;

4.4. savukārt apstrīdētās zīmes īpašnieka preču izplatītājs uzņēmēj sabiedrība “ЮГФУД” (SOUTHFOOD LLC) jau sen, kopš 2022. gada, veic komercdarbību Latvijā, piedāvājot plašu ar pretstatīto zīmi **valesto** (fig.) marķētu pārtikas preču klāstu (*iesniegts izraksts no Ukrainas komercreģistra par apstrīdētās zīmes īpašnieka saistību ar uzņēmēj sabiedrību “ЮГФУД”, kā arī minētā preču izplatītāja apliecinājums un komercdokumenti par preču ar apstrīdēto zīmi piegādēm Latvijā*).

Preces ar apstrīdēto zīmi tiek piedāvātas tirdzniecības tīklā “RIMI” visā Latvijā, tātad vairāk nekā 135 veikalos Latvijā (*iesniegtas izdrukas no tirdzniecības tīkla “RIMI” Interneta vietnes ar konditorejas izstrādājumu “Rollini Valesto ar upenēm” un “Rollini Valesto ar kartupeļiem un vistu” piedāvājumu*).

Līdz ar to apstrīdētā zīme **valesto** (fig.) ir ieguvusi zināmu atpazīstamību Latvijas patērētāju vidū saistībā ar pārtikas precēm;

4.5. Latvijas patērētāji apstrīdēto zīmi **valesto** (fig.) saista ar apstrīdētās zīmes īpašnieku arī tāpēc, ka tam pieder vēl viena preču zīme, – 07.04.2021 starptautiski reģistrēta, arī attiecībā uz Latviju, vārdiska preču zīme **VALESTO** (reģ. Nr. WO 1 599 004; 35. klases pakalpojumi);

4.6. ņemot vērā, ka iebilduma iesniedzējs nav pierādījis, ka agrākā zīme būtu zināma Latvijas patērētājiem, patērētājs nevar sajaukt apstrīdēto zīmi ar pretstatīto zīmi **VALESS**, kura viņiem nav zināma un kuru neviens no Latvijas patērētājiem nekad nav redzējis. Tas nozīmē, ka salīdzināmo zīmju sajaukšanas varbūtība nav iespējama Latvijā.

5. Iebilduma iesniedzēja puse, atbildot uz apstrīdētās zīmes īpašnieka puses argumentiem, papildus norādījusi šādus apsvērumus:

5.1. šis iebildums pamatots uz PZL 7. panta pirmās daļas 2. punktu, tādējādi iebilduma iesniedzējam nav jāpierāda preču zīmes **VALESS** plaša pazīstamība Latvijā;

5.2. pretstatītā zīme **VALESS** ir reģistrēta Eiropas Savienībā, tādējādi nav nozīmes apstrīdētās zīmes īpašnieka apgalvojumam, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par zīmes **VALESS** lietojuma uzsākšanu Latvijā;

5.3. pret apstrīdētās zīmes starptautiskās reģistrācijas attiecinājumu tika iesniegts iebildums arī Lietuvā, un Patentu biroja Apelācijas nodaļa ar 03.12.2024 lēmumu apmierināja iebildumu (*iesniegts minētais nolēmums lietuviešu valodā*).

Motīvu daļa

1. Iebildums ir iesniegts atbilstoši PZL, RIIPL un starptautiskās reģistrācijas noteikumos paredzētajai kārtībai, tātad ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. Iebilduma iesniedzējs ir atsaucies uz PZL 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja sakarā ar šīs preču zīmes identiskumu vai līdzību citas personas agrākai preču zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

Tātad, lai šajā lietā piemērotu minētā panta noteikumus, jākonstatē, ka:

- pretstatītā zīme ir agrāka preču zīme PZL 7. panta otrās daļas izpratnē;
- preces, kurām apstrīdētā zīme ir reģistrēta, ir identiskas vai līdzīgas precēm, kurām ir reģistrēta pretstatītā zīme;
- salīdzināmās zīmes ir identiskas vai līdzīgas;
- sakarā ar preču zīmju identiskumu vai līdzību un attiecīgo preču identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji salīdzināmās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

3. No iebilduma lietas materiāliem konstatējams, ka apstrīdētās starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) prioritātes datums attiecībā uz Latviju ir 13.07.2023. Pretstatītā ES zīme **VALESS** (Nr. EUTM 004283784) reģistrācijai pieteikta 11.02.2005.

Līdz ar to pretstatītā zīme šajā lietā ir agrāka preču zīme PZL 7. panta otrās daļas izpratnē.

4. Salīdzinot apstrīdētās un pretstatītās zīmes preču sarakstus, Apelācijas padome piekrīt iebilduma iesniedzējam, ka salīdzināmās zīmes reģistrētas identiskām precēm.

Apstrīdētā zīme reģistrēta konkrētam miltu konditorejas izstrādājumu veidam, proti, pīrāgiem, kā arī gaļas pīrāgiem. Skaidrojošās vārdnīcās pīrāgs tiek definēts gan kā nelielas formas cepts mīklas izstrādājums ar pildījumu, gan palielas formas cepts mīklas izstrādājums ar pildījumu vai augļu, ogu u.tml. piedevu (skat. skaidrojumu "Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca" (MLVV) Interneta vietnē <https://mlvv.tezaurs.lv/pirags:1>).

Pretstatītā zīme reģistrēta gan miltu, gan cukurotajiem konditorejas izstrādājumiem plašā nozīmē, kas attiecas uz pārtikas produktiem ar lielu ogļhidrātu, tauku saturu un augstvērtīgām garšas un aromāta īpašībām (skat. skaidrojumu "Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca" (MLVV) Interneta vietnē <https://mlvv.tezaurs.lv/konditoreja>). No prakses ir zināms, ka dažādu veidu pīrāgi, tostarp ar gaļas un citiem pildījumiem, ir ierasts konditorejas izstrādājumu veids, kuru papildus citiem konditorejas izstrādājumiem, piemēram, kūkām, smalkmaizītēm, tortēm, cepumiem, kliņģeriem, picām un uzkodām, savā preču sortimentā mēdz piedāvāt konditorejas ceptuves (piem., skat. dažādu konditorejas izstrādājumu, tostarp pīrāgu, piedāvājumu: "Mārtiņa beķereja" Interneta vietnē <https://www.beķereja.lv/>, "Franču maize" Interneta vietnē <https://www.francumaize.lv/>, "Cadets de Gascogne" Interneta vietnē <https://cadets.lv/>, "Sala" Interneta vietnē <https://www.salakafe.lv/konditoreja>). Tādējādi var piekrist iebilduma iesniedzējam, ka šajā gadījumā apstrīdētās preču zīmes preces jēdzieniski ietilpst agrākās zīmes precēs, kas nosauktas plašāk, vispārīgāk.

Pretstatītā zīme reģistrēta arī precēm "pikantās un/vai saldās uzkodas, kas iekļautas šajā klasē", ar kurām tiek saprasts ātrai uzēšanai sagatavots ēdiens, arī uzkožamais (skat. skaidrojumu Interneta vietnē <https://tezaurs.lv/uzkoda:1>). Ņemot vērā, ka piemēram, gaļas pīrāgi var būt arī lielāka izmēra, tie sava sārtīguma dēļ var arī kalpot kā ātrai uzēšanai sagatavots ēdiens, vai arī mazākas formas pīrāgi var tikt izmantoti kā uzkožamais, vai arī dažādu veidu pīrāgus un uzkodas var atzīt par savstarpēji konkurējošām precēm, respektīvi, kāds var izvēlēties uzkodām kanapē, bet cits – pīrādziņus. Līdz ar to apstrīdētās zīmes preces var atzīt par līdzīgām minētajām pretstatītās zīmes uzkodām.

Tomēr šim pēdējam faktam nav izšķirošas nozīmes lietā, jo attiecīgā likuma noteikuma piemērošanai pietiek ar to, ka agrākā zīme ir aizsargāta attiecībā uz miltu un cukurotajiem konditorejas izstrādājumiem, kas jēdzieniski ietver arī pīrāgus un pīrāgus ar gaļu; tātad abu zīmju tiesību lauks preču saraksta ziņā sakrīt.

5. Kas attiecas uz apstrīdētās zīmes īpašnieka puses norādīto argumentu, ka salīdzināmās preces ir orientētas atšķirīgiem patērētājiem, jo iebilduma iesniedzējs specializējas piena izstrādājumu jomā un piedāvā gaļas aizvietotājus uz piena bāzes, ir jāpiekrīt iebilduma iesniedzēja viedoklim, ka tam šajā lietā nav piešķirama nozīme. Apelācijas padomei šajā lietā nav pienākums vērtēt uzņēmuma faktisko

komercdarbību, tostarp lietā nav pieprasīts izvērtēt agrākās zīmes faktisku lietojumu. Tādējādi PZL 7. panta kontekstā ir jāsalīdzina preču zīmju reģistrācijās ietvertās preces, nevis zīmju preces to faktiskajā lietojumā.

6. Par attiecīgo patērētāju šīs lietas sakarā ir jāuzskata vidusmēra patērētājs, jo salīdzināmās preces – dažādi konditorejas izstrādājumi, arī uzkodas – ir tādas, ar kurām saskarē kā šo preču pircējs vai lietotājs var nonākt jebkurš Latvijas patērētājs.

Zināma patērētāju daļa savu izvēli noteikti veic, balstoties uz ieradumu, iepriekš iegūtajām zināšanām un pieredzi. Tajā pat laikā ir jāņem vērā, ka ikdienā bieži lietojamus pārtikas produktus patērētāji lielākoties izvēlas bezrūpīgāk nekā tehniskas ierīces, dārgas un ekskluzīvas preces vai medikamentus.

7. Novērtējot salīdzināmo preču zīmju līdzību, Apelācijas padome secina:

7.1. agrākā preču zīme reģistrēta kā vārdiska zīme, kuru veido vārdiskais apzīmējums “VALESS”.

Kaut apstrīdētā zīme ir reģistrēta kā figurāla preču zīme, par tās dominējošo apzīmējumu ir atzīstams vārdiskais apzīmējums “valesto”, uz kuru galvenokārt būs koncentrēta patērētāju uzmanība. Pat ja melnas krāsas izliekta figūra ar viļņveida malu, uz kuras fona baltiem burtiem atveidots uzraksts “valesto”, nav tik ierasta figūra kā, piemēram, ģeometriskas figūras taisnstūra, kvadrāta, apļa vai ovāla veidā, tomēr arī tā uztverama vairāk kā fons, kas galvenokārt pastiprina vārdiskās daļas uztveri. Pārtikas uzņēmumu preču zīmēs vai produktu iepakojumos ir visai ierasti izmantot dažādās krāsās atveidotus ģeometrisku figūru fonus, tostarp arī izliektu vai viļņveida etiķešu veidā, kas patērētājiem ļauj vieglāk ieraudzīt un izlasīt attiecīgā produkta nosaukumus. Līdz ar to apstrīdētās zīmes gadījumā, kad zīme satur vārdisko daļu “valesto”, patērētāju izvēle nebūs balstīta tikai uz šīs zīmes grafiskajiem elementiem (figūru ar viļņveida malu vai burtveidolu), bet vairumā gadījumu tie noteikti pievērsīs uzmanību attiecīgās preces nosaukumam (preču zīmei), un tieši tas būs noteicošais attiecīgo preču izvēlē;

7.2. apstrīdētā zīme **valesto** (fig.) un pretstatītā zīme **VALESS** satur vārdisko daļu, kurām kopīgi pirmie pieci burti (skaņas) (“vales-“ un “VALES-“), un tās atšķiras tikai ar galotnēm “-to” apstrīdētajā zīmē un vēl vienu “-S” pretstatītajā zīmē.

Apelācijas padomes ieskatā būtiski, ka apstrīdētā zīme tajā pašā secībā atkārtoti lielāko daļu no visiem agrākās zīmes burtiem (faktiski visus, jo agrākā zīme satur divus burtus “S”), savukārt atšķirīgā daļa attiecas vien uz diviem burtiem apstrīdētās zīmes beigās. Preču zīmju praksē ir nostiprinājies princips, ka tieši preču zīmes sākumdaļa ir nozīmīga un vislabāk paliek patērētāju atmiņā. Apelācijas padome uzskata, ka minētās salīdzināmo zīmju atšķirības var uztvert, ja zīmes atrodas viena otrai blakus, bet tas ir reti. Lielākoties patērētāji preču zīmes redz ar zināmu laika intervālu, un tiem jāpaļaujas uz neprecīzu priekšstatu, kāds ir saglabājies viņu atmiņā.

Apstrīdētās zīmes īpašnieka puse īpaši izceļ apstrīdētās zīmes vārdiskā apzīmējuma “valesto” skanīgo daļu “-esto”, tomēr ir norādāms, ka minētās daļas skaņas [-es-] ietilpst arī agrākajā apzīmējumā. Tādējādi apzīmējumu skanējums nav identisks, bet daļas “-to” dēļ nav arī tik krasi atšķirīgs, lai kopumā nevarētu atzīt salīdzināmo apzīmējumu līdzīgu skanējumu, ko nosaka zīmju identiskā sākumdaļa.

Neviens no salīdzināmajiem apzīmējumiem neizraisa kādas Latvijas patērētājiem zināmas un viegli uztveramas semantiskās asociācijas. Vārddaļa “val[o]..” latīņu valodā tiek izmantota ar nozīmēm “būt vērtam”, “būt spēkā” “būt veselam” (*skat. V. Skujiņa, Latīņu un grieķu cilmes vārddaļu vārdnīca; R., izdevniecība “Kamene”, 1999, 139. lpp.*), taču tā nebūs zināma vairumam Latvijas vidusmēra patērētāju, turklāt jebkurā gadījumā šī vārddaļa ievada abas salīdzināmās zīmes. Iespējams, ka apstrīdētās zīmes izskaņa var rosināt domāt, ka tajā ir ietverts itālisks izcelsmes apzīmējums, taču tas ir pārāk nekonkrēti un nav pietiekami, lai konstatētu būtiskas atšķirības no semantisko asociāciju viedokļa;

7.3. līdz ar to salīdzināmo zīmju sakrītīgās sākumdaļas dēļ, kas veido šo zīmju lielāko daļu, Apelācijas padome atzīst, ka apstrīdētās zīmes dominējošais vārdiskais apzīmējums “valesto” un pretstatītā zīme **VALESS** ir fonētiski un vizuāli pietiekami tuvi jeb līdzīgi.

8. Preču zīmju sajaukšanas iespējas pastāvēšana jānovērtē visaptveroši, ņemot vērā visus konkrētās lietas relevantos faktoros (*EST prejudiciālā nolēmuma lietā C-251/95, Sabel BV v Puma AG, Rudolf Dassler Sport, 22. punktu*).

Apelācijas padome uzskata, ka šajā lietā būtisks ir tas apstāklis, ka salīdzināmo zīmju preces ir identiskas, savukārt salīdzināmo zīmju vārdiskie apzīmējumi, kuri patērētāju uztverē dominē, atšķiras tikai ar pēdējiem diviem burtiem (skaņām). Ja patērētāji zīmes salīdzina tirgus apstākļos, kad attiecīgās preces lielākoties neatrodas tieši blakus, bet vēlākā zīme jāsalīdzina ar neskaidru priekšstatu, kāds palicis atmiņā par agrāko zīmi, minētās atšķirības apzīmējuma beigās, visticamāk, maz ietekmēs apzīmējumu kopējo uztveri.

Šādos apstākļos, proti, kad ar vizuāli un fonētiski līdzīgām preču zīmēm tiek marķētas pārtikas preces, kuru sortiments ir identisks, ir pamats atzīt, ka apstrīdētā preču zīme **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) attiecīgo vidusmēra patērētāju uztverē var tikt sajaukta ar iebilduma iesniedzēja preču zīmi **VALESS** (Nr. EUTM 004283784) vai asociēties ar to. Piemēram, patērētāji var apstrīdēto zīmi uztvert kā pretstatītās zīmes variantu – uzskatīt, ka ar apstrīdēto zīmi tiek piedāvāta preču līnija, kas ietver itāļu virtuvei raksturīgus konditorejas izstrādājumus.

Līdz ar to iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz PZL 7. panta pirmās daļas 2. punktu ir atzīstama par pamatotu.

9. Kaut arī šajā lietā nav izšķiroši, ka iebilduma iesniedzējs nav pierādījis pretstatītās preču zīmes **VALESS** plašu pazīstamību Latvijā, apstrīdētās zīmes īpašnieks pamatoti ir norādījis, ka lietā nav iesniegti pierādījumi vai norādīti tādi fakti, kas ļautu secināt par agrākās zīmes paaugstinātu atšķirtspēju tās iegūtās reputācijas dēļ. Apelācijas padome uzskata, ka, ja iebilduma iesniedzēja puse izmanto minēto apstākli, norādot, ka tādējādi paaugstinās salīdzināmo zīmju sajaukšanas iespēja, tad nepietiek vien ar dažiem faktiem par uzņēmumu un deklaratīvu apgalvojumu, tas attiecīgi ir jāpamato un atbilstoši arī jāpierāda.

Apelācijas padome uzskata, ka šajā lietā nav nozīmes arī tam, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks ir uzsācis apstrīdētās zīmes lietojumu Latvijā, savukārt lietā nav iesniegtu pierādījumu par iebilduma iesniedzēja komercaktivitātēm Latvijā saistībā ar pretstatīto ES zīmi **VALESS** (Nr. EUTM 004283784). Jau iepriekš Apelācijas padome konstatēja, ka apstrīdētās zīmes īpašnieka puse lietā nav pieprasījusi iebilduma iesniedzējam pierādīt agrākās zīmes faktisko lietojumu. Līdz ar to Apelācijas padomei šajā lietā nav pamatotu tiesību vērtēt iebilduma iesniedzēja faktisko komercdarbību un pretstatītās zīmes lietojumu Eiropas Savienībā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz Preču zīmju likuma 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem, **nolemj**:

1. apmierināt Nīderlandes uzņēmēj sabiedrības FrieslandCampina Nederland B.V. iebildumu pret starptautiski reģistrētās preču zīmes zīme **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) spēkā stāšanos Latvijā, atzīstot to par spēkā neesošu ar tās starptautiskās reģistrācijas attiecinājuma uz Latviju dienu;

2. noraidīt Ukrainas fiziskas personas Volkov Valerii Ivanovych apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt starptautiski reģistrētās preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) spēkā stāšanos Latvijā;

3. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā un 115. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā izdarīt Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kā arī paziņot Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajam birojam par preču zīmes **valesto** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 765 284) starptautiskās reģistrācijas attiecinājuma uz Latviju atzīšanu par spēkā neesošu.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā

īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtība.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja: /personiskais paraksts/

I. Plūme-Popova

Lietas izskatīšanas sastāva locekļi: /personiskais paraksts/

I. Bukina

/personiskais paraksts/

D. Liberte